

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

DENİZLİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
2016 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2017

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	10
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	11
8.	EKLER.....	28

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1: Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu

Tablo 2: Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu

Tablo 3: Muhasebe Kayıtları-Taşınmaz İcmal Cetveli Kayıtları Uyumsuzluğu Tablosu

Tablo 4: İz Bedeli ile Takip Edilen Taşınmazlara İlişkin Liste

Tablo 5: Devir ve Tasfiye Komisyonu Tarafından Devri Kararlaştırılan Alacaklar Tablosu

Tablo 6: Devri Gerçekleşen Alacaklar Tablosu

Tablo 7: Aktarılan ve Aktarılması Gereken Otopark Bedellerine İlişkin Tablo

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Denizli Büyükşehir Belediyesi tahakkuk esaslı muhasebe sistemini uygulamaktadır. Muhasebe sistemi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir. Kurumun 2016 yılına ilişkin mali verileri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1: Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu

Kod	Açıklama	Tutar (TL)	Oran (%)
1	Vergi Gelirleri	10.557.842,15	1,98
3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	103.858.565,42	19,52
4	Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gelirler	3.815.661,59	0,72
5	Diğer Gelirler	385.867.332,50	72,52
6	Sermaye Gelirleri	3.945.649,10	0,74
8	Alacaklardan Tahsilat	24.000.000,00	4,52
	800 Bütçe Gelirleri	532.045.050,75	100,00

Tabloya göre Genel bütçe gelirlerinden mahalli idarelere aktarılan payların da içerisinde yer aldığı Diğer Gelirlerin toplam bütçe gelirleri içindeki payı %72,52’lik bir oranla en yüksek payı teşkil etmektedir. Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinden elde edilen pay ise %19,52 ile ikinci sıradadır. Kurumun öz gelirleri olan vergi gelirlerinin toplam bütçe gelirleri içerisindeki payı ise %1,98 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 2: Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu

Kod	Açıklama	Tutar (TL)	Oran (%)
1	Personel Giderleri	40.949.321,60	6,30
2	SGK Prim Giderleri	6.661.268,38	1,03
3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	190.068.436,87	29,28
4	Faiz Giderleri	45.156.009,42	6,96

5	Cari Transferler	18.828.083,76	2,90
6	Sermaye Giderleri	324.928.271,90	50,00
7	Amortisman Giderleri	8.387.500,00	1,29
8	Borç Verme	14.000.000,00	2,14
	830 Bütçe Giderleri	648.978.891,03	100,00

Tabloya göre 2016 yılında bütçe giderlerinin yarısını Sermaye Giderleri oluşturmuştur. Mal ve hizmet alımına ilişkin yapılan giderler incelendiğinde bunun toplam içerisindeki payının %29,28 olduğu görülmüştür. Personel giderleri ise %6,30 oranında gerçekleşmiştir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri

de değerdendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Taşınmaz İcmal Cetvelinde Yer Alan Kayıtların Muhasebedeki Kayıtlarla Örtüşmemesi

Yapılan incelemelerde, idarenin tapuya kayıtlı taşınmazlarına ait icmal cetvelinde yer alan taşınmaz kayıtları ile bunlara ilişkin muhasebe kayıtlarının tür ve tutar itibarıyla birbirleri ile örtüşmediği tespit edilmiştir.

Taşınmaz icmal cetvelinde tapuya kayıtlı taşınmazların 2.302.220.398,66-TL olduğu, bunun muhasebe kayıtlarında ise 2.306.304.725,59-TL olarak yer aldığı görülmektedir. Karşılaştırma yapıldığında, tapuya kayıtlı taşınmaz değerleri ile muhasebe kayıtları arasındaki uyumsuzluğun 4.084.326,93-TL olduğu görülmüştür.

Söz konusu durumun ayrıntısına inildiğinde bazı uyumsuzlukların nedeni tespit edilmiş olsa da uyumsuzlukların tamamının kaynağına ilişkin net bir belirleme yapılamamıştır. Örneğin taşınmaz kayıtlarında 2.196.114.117,26-TL tutarında arsa mevcut iken muhasebe kayıtlarına göre bu tutar 2.160.527.806,13-TL'dir. Arada 35.586.311,13-TL fark vardır. Yapılan araştırmada bunun, Emlak ve İstimlak Dairesi Başkanlığında arsa olarak kayıtlı olan bir kısım taşınmazın Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığında bina şeklinde kayıtlı olmasından kaynaklandığı görülmüştür.

Söz konusu uyumsuzluklara ilişkin ayrıntılı tablo aşağıdadır:

Tablo 3: Muhasebe Kayıtları-Taşınmaz İcmal Cetveli Kayıtları Uyumsuzluğu Tablosu

Hesap kodu ve Adı	Alt Hesap Adı	Muhasebe Kayıtlarında Yer Alan Tutar(TL)	Taşınmaz Kayıtlarında Yer Alan Tutar(TL)	Fark(TL)
250-Arazi ve Arsalar	Tarla	21.167.138,27	21.142.359,67	24.778,60
250-Arazi ve Arsalar	Arsa	2.160.527.806,13	2.196.114.117,26	-35.586.311,13
251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	Yollar	5.266.207,13	4.234.394,49	1.031.812,64
251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	Sulama Kanalları	564.852,14	629.328,87	-64.476,73
251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	Teleferik Hatları ve	18.218.007,83	0,00	18.218.007,83

	İstasyonları			
252-Binalar	Hizmet Binaları	17.015.158,43	16.903.021,43	112.137,00
252-Binalar	Diğer	51.097.987,62	48.308.796,97	2.789.190,65
252-Binalar	SinemaTiyatro Opera vb.Salon.	8.979.000,00	0,00	8.979.000,00
252-Binalar	Kültür ve Eğlence M.	6.684.722,53	6.534.983,68	149.738,85
252-Binalar	Diğer Binalar	3.014.215,29	2.815.080,29	199.135,00
252-Binalar	Diğer	13.769.630,22	5.538.316,00	8.231.314,22
	Toplam	2.306.304.725,59	2.302.220.398,66	4.084.326,93

Bu bakımdan idarenin, taşınmaz icmal cetveli ile muhasebede yer alan kayıtlar arasındaki farkla ilgili olarak ayrıntılı bir çalışma yapması ve söz konusu tutarsızlığın mevcut gerçek durumu gösterecek şekilde ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İdaremizin tapuya kayıtlı taşınmazlarına ait icmal cetvelinde yer alan taşınmaz kayıtları ile bunlara ilişkin muhasebe kayıtlarının revize edilmesi çalışmalarına başlanmış olup, sonuçlandırıldığında tüm taşınmaz kayıtlarının tür ve tutar itibarıyla uyumlu olması sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekle birlikte idarenin mali tablolarında, maddi duran varlık hesap alanı 4.084.326,93-TL hatalı olarak görünmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Otogar İşletmesi Faaliyetlerine İlişkin Harcamalara Ait Katma Değer Vergilerinin İndirim Konusu Yapılmaması

Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1'inci maddesinde, Türkiye'de yapılan ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu, 1(3-g) maddesinde, genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetleri katma değer vergisine tabi olduğu, yine anılan Kanununun 29-1(a) maddesinde mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan

teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisini indirebilecekleri hükümlerine yer verilmiştir.

Buna göre belediye tarafından ticari, sınai ve zirai faaliyet kapsamında yapılan mal ve hizmet teslimlerden hesaplanan katma değer vergisinden faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen Katma Değer Vergisi indirilebilecektir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğın 153'üncü maddesinde "191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı" hesabının, mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin izlenmesi için kullanılacağı, anılan maddenin 2'nci bendinde, mahalli idareler, bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları Katma Değer Vergisini indirim konusu yapacakları, bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen Katma Değer Vergisi indirim konusu yapılamayacağı ve bu tutarlar ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edileceği hükümlerine yer verilmiştir.

Denizli Büyükşehir Belediyesince işletilen Otobüs Terminali İşletmesi faaliyetlerine ilişkin olarak teslim alınan mal ve hizmetlere ait ödenen katma değer vergisinin yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre indirim konusu yapılması gerekmektedir. Yapılan incelemelerde, otogar işletmesine alınan mal ve hizmetlere ilişkin ödenen katma değer vergileri hesaplanarak "191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına" kaydedilmediği görülmüştür. Bu durum, kurum mali tablolarında 191 nolu hesabın hatalı ve eksik görünmesine neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Bulğudaki tenkit ve tavsiyelere dikkat edilerek 2016 yılı ve 2017 Nisan ayı sonuna kadarki otogar işletmesine ait mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödenen Katma Değer Vergileri hesaplanarak, 02.05.2017 tarih ve 7498 yevmiye no'lu muhasebe işlem fişiyile 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına kaydedilmiştir. 2017 Mayıs ayı itibariyle de otogar işletmesine ait mal ve hizmet alımlarına ilişkin muhasebe kayıtlarında 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı çalıştırılmaya başlanmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare, 2016 yılı ve 2017 Nisan ayı sonuna kadar otogar işletmesine ait mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödenen Katma Değer Vergilerini hesaplayarak 191 İndirilecek

Katma Değer Vergisi Hesabına kaydettiğini ifade etmiş, ayrıca 2017 Mayıs ayı itibarıyla de otogar işletmesine ait mal ve hizmet alımlarına ilişkin muhasebe kayıtlarında, 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının çalıştırılmaya başlanacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: İz Bedeli ile Takip Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Yapılan incelemelerde, İz Bedeli ile takip edilen toplam 354 adet (1.325.319,79 m²) taşınmazın muhasebe kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir.

İz Bedeli, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre, ekonomik ömrünü tamamladığı halde fiilen kullanılmasına devam edilen iktisadi kıymetler ile gerçek değeri tespit edilemeyen veya edilmesi uygun görülmeyen ancak, hesaplarda izlenmesi gereken iktisadi kıymetlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılan ve muhasebe kayıtlarında yer verilen en düşük tutardır.

Taşınmazların kayda alınmasının usullerini belirleyen Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin “Kayıt Ve Kontrol İşlemleri” başlıklı 5’nci maddesinde;

"a) Ek 1’deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazlardan maliyet ve rayiç bedeli belirlenemeyen taşınmazlar,

b) Ek 1’deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılan taşınmazlar,

c) Ek 1’deki Kayıt Planının “Orta Malları” başlığı altında yer alan taşınmazlar,

ç)Ek 1’deki Kayıt Planının “Genel Hizmet Alanları” başlığı altında yer alan taşınmazlar,

d) Bakanlık tarafından iz bedeli ile takip edilmesine karar verilen taşınmazlar,

“İz Bedeli” üzerinden kayıtlara alınır.” denilmiştir.

Ayrıca, İz Bedeline ilişkin olarak muhasebe kayıtlarının nasıl yapılacağı hususunda Maliye Bakanlığının 25.07.2014 tarihinde yayınladığı yazıda, İz Bedeli üzerinden fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgilerin, kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerce muhasebe kayıtları yapılmak üzere 01.10.2014 tarihi itibarıyla ilgili muhasebe birimlerine gönderileceği, muhasebe birimlerinin de ilgili birimlerden gelen listelere istinaden taşınmazları “250- Arazi ve Arsalar Hesabı”, “251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı” veya “252- Binalar Hesabına

borç, “500- Net Değer Hesabına alacak kaydedeceği ifade edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde İz Bedelinin, iktisadi kıymetlerin muhasebe kayıtlarına alınmasına olanak sağlamak için öngörölmüş bir bedel olduğu düşünölmekte olup, İz Bedeli ile takip edilen taşınmazların muhasebe kayıtlarında izlenmesi gerekmektedir.

Tablo 4: İz Bedeli ile Takip Edilen Taşınmazlara İlişkin Liste

TÜRÜ	ADET	HİSSE ALANI(m ²)
Tapuda Kayıtlı	282	218.293,35
Tapuda Kayıtsız	8	450.672,51
Genel Hizmet Alanı	57	645.844,06
Orta Mallar	1	8.412,87
Sınırlı Ayni Haklar	6	2.097,00
Toplam	354	1.325.319,79

Kamu idaresi cevabında; “Bulguya konu olan toplam 354 adet taşınmazın bilgileri Emlak ve İstimlak Dairesi Başkanlığının 18.01.2017 tarihli 93721755-756.99-354-E.520 sayılı yazısı ile Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığına gönderilmiştir. 20.01.2017 tarih ve 1279 yevmiye no'lu muhasebe işlem fişiiyle söz konusu taşınmazların muhasebe kayıtları iz bedeli üzerinden (0,01 TL) muhasebeleştirilmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare, söz konusu taşınmazlarını iz bedeli üzerinden muhasebe kayıtlarına alarak muhasebeleştirildiğini ifade etmiş dolayısıyla söz konusu bulguya iştirak etmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Denizli Büyükşehir Belediyesinin 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Geçici Teminat Olarak Alınan Banka Teminat Mektuplarının Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

İdarenin yaptığı ihalelerde, ihale üzerinde kalan istekli ile ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin geçici teminat olarak verdiği teminat mektuplarının, muhasebe birimine gönderilmediği dolayısıyla muhasebe kayıtlarına yansıtılmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 34'üncü maddesinde, ihale üzerinde kalan istekli ile ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekliye ait teminat mektuplarının ihaleden sonra saymanlık ya da muhasebe müdürlüklerine teslim edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 434'üncü maddesinde, muhasebe birimlerine teminat ve depozito olarak teslim edilen, teminat ve garanti mektuplarının 910-Alınan Teminat Mektupları Hesabına borç kaydı, 911-Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabına ise alacak kaydı yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, ihale üzerinde kalan istekli ile ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin geçici teminat olarak verdiği teminat mektuplarının muhasebe birimine gönderilmesi ve söz konusu muhasebe birimince kayıtlara alınması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulgudaki tenkit ve tavsiyelere uygun olarak ihale üzerinde kalan istekli ile ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin geçici teminat olarak verdiği teminat mektuplarının muhasebe birimimize ulaştırılması için ihale yapan birimlerimize gönderdiğimiz yazı ile bilgilendirme yapılmıştır. 2017 Mayıs ayından itibaren söz konusu geçici teminat mektupları muhasebe birimimize gönderilmeye ve muhasebe kayıtlarına alınmaya başlanmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare, bulguda belirtilen konuyla ilgili olarak birimlerini, gönderdiği yazı ile bilgilendirdiğini ifade etmiş, 2017 Mayıs ayından itibaren de söz konusu geçici teminat mektuplarının muhasebe birimine gönderileceğini ve muhasebe kayıtlarına alınmaya başlanacağını belirtmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: İşçilerin Birikmiş Yıllık İzinlerinin Kullanılmaması

Denizli Büyükşehir Belediyesi'nde yapılan incelemelerde işçilerin yıllık izinlerinin kanuna uygun şekilde kullanılmadığı görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanununun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkında vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiş, 3.3.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de Kanuna uygun olarak yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

4857 sayılı Kanun'un 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu hükmüne göre asıl yapılması gereken yıllık iznin kullanılmasıdır. Nitekim 4857 sayılı Kanun'un "Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık" başlıklı 103'üncü maddesinde, *"Yıllık ücretli izni bu Kanunun 56 ncı maddesine aykırı olarak bölen veya izin ücretini 57 nci maddenin üç ve dördüncü fıkralarında belirtilen usule aykırı olarak ödeyen veya eksik ödeyen veya 59 uncu maddedeki hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60 ıncı maddede belirtilen yönetmeliğin esas ve usullerine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası verilir."* düzenlemesi mevcuttur.

Bu düzenlemeler çerçevesinde görülmektedir ki, işçi de, işveren de yıllık izin hakkından feragat edemez. Aksi bir uygulamada, işçi emekli olduğunda veya iş sözleşmesi son bulduğunda yasa hükmü gereği izin alacağı ücrete dönüşmektedir. Ödeme de son ücret üzerinden yapılacağından işçinin eline çok yüksek bir miktar geçebilmektedir. Bu uygulama yasal değildir. Çünkü kullanılmayan izinlerin son ücret üzerinden ödenmesi işçilerin izin kullanmaktan feragat edebilmelerine neden olmaktadır. Kurum veya birim yetkililerin buna izin

vermemesi, anayasal bir hak olan izni işçilere kullandırması gerekir. Zira birikmiş izin alacaklarının ücrete dönüşmesi halinde kurum zararına sebebiyet vermektedir.

Denizli Büyükşehir Belediyesi'nde yapılan incelemede işçilerin 2000 yılından bu tarihe kadar 396, 395, 371, 364 ve 347 gün gibi kullanılmayan izinlerin olduğu anlaşılmıştır. Bir işçinin 15 yıllık izinlerinin hiç kullanılmadığı gibi bir durum oluşmaktadır ki bu durum hayatın olağan akışına aykırıdır.

Söz konusu düzenlemeler uyarınca işçilere yıllık izinleri kanunun öngördüğü şekilde kullandırılmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde tarif edildiği şekliyle personele yıllık izin verileceği, yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği belirtilmiştir. Aynı kanunun 56'ncı maddesinde yıllık izin sürelerinin; işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunluluğu, bölünemeyeceği ve izinlerin kullandırılmasıyla ilgili Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkarılan "Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği" ne uygun olarak kullandırılacağı belirtilmiştir.

İdaremiz her yılın başında yıllık izin planlaması yapılması amacıyla; çalışan bütün personelden yıllık izin planlama formu ile beyan almaktadır. Söz konusu durumlar ışığında yıllık izinlerin kullandırılması konusu, işçi ve işveren için aynı oranda bağlayıcı olmakla birlikte idaremiz yıllık izinlerin kullandırılması hususunda yıllık izin planlaması süreci işlemlerine ve ilgili mevzuata uymaya devam edecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında, yıllık izin planlaması süreci işlemlerine ve ilgili mevzuata uymaya devam edeceğinden bahsetmiştir. İşçilerin emekli olması veya işten ayrılması gibi birtakım hususlarda en son almış oldukları günlük ücretin baz alındığı göz önüne alınır, İdarenin ilerleyen dönemlerde daha fazla mali külfete katlanmaması veya açılacak davalarda daha yüksek tutarlarda tazminat vb. hususlara maruz kalmaması için yıllık izinlerin kullandırılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 3: Büyükşehir Belediyesine Dönüşüm Sürecinde Bazı Vergi Alacaklarının Mevzuata Aykırı Olarak Merkez İlçe Belediyelerine Devredilmesi

Yapılan incelemede, bazı vergi alacaklarının Büyükşehir Belediyesine dönüşüm sürecinde mevzuata aykırı olarak merkez ilçe belediyelerine devredildiği görülmüştür.

Denizli Belediyesinin, 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına

Dair Kanun kapsamında büyükşehir belediyesine dönüştürülmesi sürecinde, Denizli Belediyesine ait bazı alacakların anılan Kanun hükümlerine aykırı olarak merkez ilçe belediyelerine devredildiği tespit edilmiştir.

6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 1 inci maddesinin (1) No.lu bendinde; maddede adı sayılan illerde, sınırları il mülki sınırları olmak üzere aynı adla büyükşehir belediyesi kurulacağı ve bu illerin il belediyelerinin büyükşehir belediyesine dönüştürüleceği hüküm altına alınmıştır. Aynı maddenin (3) No.lu bendinde ise, büyükşehir belediyesine dönüştürülmek üzere adı sayılan ya da daha önce büyükşehir belediyesi bulunan illere bağlı ilçelerin mülki sınırları içerisinde yer alan belde belediyelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı ifade edilmiştir. Kanun Koyucu, büyükşehir belediyesine dönüşen il belediyeleri için dönüştürülen belediyeler ifadesini kullanırken, belde belediyeleri için tüzel kişiliği kaldırılan belediyeler ifadesi kullanmıştır.

Anılan Kanunun Geçici 1 inci maddesinde ise; bu Kanundaki devir, tasfiye ve paylaşırma işlemlerini yürütmek üzere Kanunda tarif edildiği şekliyle devir, tasfiye ve paylaşırma komisyonu kurulacağı ifade edilmiştir. Kurulacak komisyonunun devir, tasfiye ve paylaşırmaya ilişkin yetkileri; belediyenin tüzel kişiliği kaldırılacak belde belediyesi olmasına ya da büyükşehir belediyesine dönüştürülecek il belediyesi olmasına göre farklılaştırılarak aynı maddenin devamında sayılmıştır. Kurulacak komisyonların yetkileri, tüzel kişiliği kaldırılan belediyeler için geçici maddenin (3) No.lu bendinde; büyükşehir belediyesine dönüştürülecek il belediyeleri için ise aynı maddenin (7) No.lu bendinde belirlenmiştir.

Buna göre kurulacak komisyonların yetkileri;

- Tüzel kişiliği kaldırılan belediyelere ilişkin olarak; personelin, her türlü taşınır ve taşınmaz malın, hak, alacak ve borçların devrine karar vermek (geçici 1 inci madde (3) No.lu bent),
- Büyükşehir belediyesine dönüştürülen il belediyelerine ilişkin olarak ise; personelin, her türlü taşınır ve taşınmaz malın paylaşırılmasını gerçekleştirmek (geçici 1 inci madde (7) No.lu bent) şeklinde belirlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşıldığı üzere kanun koyucu, büyükşehir belediyesine dönüşen il belediyelerinin personeli ile taşınır ve taşınmaz mallarını paylaşırma konu ederken; hak, alacak ve borçlarının paylaşırmasına ilişkin komisyonlara yetki vermemiştir.

Denizli Belediyesinin 6360 sayılı Kanun kapsamında büyükşehir belediyesine dönüştürülmesi sürecinde yetkili komisyonun, Kanunun Geçici 1 inci maddesinin (7) No.lu bendine istinaden çalışma yürütmesi gerekirken, maddenin tüzel kişiliği kaldırılan belediyeler için düzenlemeler içeren (3) No.lu benine dayanarak çalışma yürüttüğü; aşağıdaki tabloda detayları gösterilen Denizli Belediyesi lehine tahakkuk etmiş alacakları, adı geçen idarelere devrettiği tespit edilmiştir.

Tablo 5: Devir ve Tasfiye Komisyonu Tarafından Devri Kararlaştırılan Alacaklar Tablosu

Alacağın Devredileceği İdare	Devri Kararlaştırılan Alacağın Konusu				
	Bina Vergisi (TL)	Arsa Vergisi (TL)	Arazi Vergisi (TL)	Çevre Tem. Vergisi (TL)	İlan ve Reklam Vergisi (TL)
Pamukkale	10.283.823,51	4.590.193,58	52.197,66	3.119.544,02	2.843.935,31
Merkez Efendi	11.434.916,74	8.479.833,71	24.260,02	1.871.726,41	4.944.619,92
Toplam	21.718.740,25	13.070.027,29	76.457,68	4.991.270,43	7.788.555,23

Komisyon kararına istinaden yapılan çalışmalarla, kurum mali tablolarından aşağıda detayları belirtilen aktarmalar yapılmıştır.

Tablo 6: Devri Gerçekleşen Alacaklar Tablosu

Alacağın Devredileceği İdare	Devri Gerçekleşen Alacağın Konusu				
	Bina Vergisi (TL)	Arsa Vergisi (TL)	Arazi Vergisi (TL)	Çevre Tem. Vergisi (TL)	İlan ve Reklam Vergisi (TL)
Pamukkale Belediyesi	9.442.549,40	4.305.60	48.301,14	2.987.184,42	368.322,44
Merkez Efendi	10.832.012,18	8.039.40	19.843,40	4.464.634,51	1.052.079,5
Toplam	20.274.561,58	12.345.0	68.144,54	7.451.818,93	1.420.401,9

Denizli Büyükşehir Belediyesinin 2015 yılı denetimleri sonucu hazırlanan Sayıştay Denetim Raporunda, söz konusu husus bulgu konusu edilip idareye gönderilmiş, bunun üzerine Denizli Büyükşehir Belediyesinin, ilgili belediyelerle yazışması neticesinde; komisyonun aktarımına karar verdiği alacaklardan 1.000.000,00 TL'si Pamukkale Belediyesinden tahsil edilmiş; geriye kalan alacakların ya da bu alacaklardan yapılan tahsilatların ise iadesi gerçekleşmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; “ 6360 sayılı “On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” a istinaden 30.03.2014 tarihi itibariyle Denizli Belediyesi, Denizli Büyükşehir Belediyesi'ne dönüşmüş olup Merkezefendi ve Pamukkale ilçe belediyeleri ile Denizli Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tüzel kişilikleri de kurulmuştur. Bu kanun kapsamında Denizli Belediyesi'ne ait bazı alacakların Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu kararı ile devrine ilişkin olarak;

a) Emlak Vergisi;

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 23. maddesinde Büyükşehir Belediyelerinin gelirleri sayılmış, Emlak Vergisine yer verilmemiştir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 11 ve 21 inci maddelerinde Emlak Vergisinin ilgili Belediye tarafından tarh ve tahakkuk ettirileceği hükme bağlanmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun Vergi Dairesi başlıklı 4. maddesinde “Vergi Dairesi mükellefi tespit eden vergi tarh eden, tahakkuk ettiren ve tahsil eden dairedir.” denilmekte olup 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun Usul Hükümleri başlıklı 37. maddesinde ise Vergi Dairesi tanımının Belediyeleri ifade ettiği hükmü yer almaktadır.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa 03.04.2002 tarihli ve 4751 sayılı Kanunun 4. maddesi ile eklenen Geçici 20. maddesine göre emlak vergisi mükelleflerinin 4 yılda bir emlak vergisi beyannameşi verme yükümlülüğünün belirli bazı durumlarda kaldırıldığı hükme bağlanmıştır.

Yukarıdaki kanuni hükümler incelendiğinde Emlak vergisine ilişkin tarh, tahakkuk ve tahsil yetkisinin ilgili ilçe belediyelerinde olduğu ve devredilmemesi (emlak beyan dosyaları ve tarh, tahakkuk kayıtları) durumunda yeni kurulan ilçe belediyelerince de genel emlak beyanı alınması mümkün olamayacağından tarh, tahakkuk ve tahsilât yapma imkanı da kalmayacaktır. Ayrıca kayıt ve alacakların devredilmemesi durumunda belediyeler arasında beyan ve ödeme

karmaşıklığına sebebiyet verilecektir.

b) Çevre Temizlik Vergisi;

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Mükerrer 44. maddesine göre belediye sınırları ve mücavir alanları içinde bulunan ve belediyenin çevre ve temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir.

İşyeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediylerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın ocak ayında yıllık tutarı itibariyle tahakkuk etmiş sayılır. İşyeri ve diğer şekillerde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu vergi her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödenir. İşyeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, büyükşehir belediyesi veya mücavir alan sınırında bulunup bulunmamasına bakılmaksızın, ilçe belediyeleri tarafından tahsil edilir. Büyükşehir belediye sınırları içinde bulunan belediyelerin tahsil ettikleri, işyerleri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin %20'si, münhasıran çöp imha tesislerinin kuruluş ve işletmelerinde kullanılmak üzere tahsilâtı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar büyükşehir belediyelerine aktarılacaktır, hükmü yer almaktadır.

Buna göre, geçmiş dönemlere ait işyeri çevre temizlik vergisinin yeni kurulan ilgili belediye tarafından tarh, tahakkuk ve tahsil etmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Aksine bir durumda geçmişe dönük beyannamelerin Denizli Büyükşehir Belediyesi'ne verilmesi zorunluluğu doğacağından 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na aykırı durum oluşacaktır.

c) İlan ve Reklam Vergisi;

Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7/g maddesinde "Büyükşehir belediyesinin yetki alanındaki mahalleleri ilçe merkezine bağlayan yollar, meydan, bulvar, cadde ve ana yolları yapmak, yaptırmak, bakım ve onarımı ile bu yolların temizliği ve karla mücadele çalışmalarını yürütmek; kentsel tasarım projelerine uygun olarak bu yerlere cephesi bulunan yapılara ilişkin yükümlülükler koymak; ilân ve reklam asılacak yerleri ve bunların şekil ve ebadını belirlemek; meydan, bulvar, cadde, yol ve sokak ad ve numaraları ile bunlar üzerindeki binalara numara verilmesi işlerini gerçekleştirmek." hükmü yer almakta olup aynı kanunun Büyükşehir Belediyesinin Gelirleri başlıklı 23/e maddesinde; "7 nci maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde belirtilen alanlar ile bu alanlara cephesi bulunan binalar üzerindeki her türlü ilân ve reklamların vergileri ile asma, tahsis ve bakım ücretleri." hükmü yer almaktadır.

Buna göre, Belediye Meclisimizin 18.04.2014 tarih ve 211 sayılı kararı gereğince Belediyemiz yetki ve sorumluluk alanında kalan cadde, bulvar, karayolu vb. alanlar belirlenmiş olup bunlar dışında kalan alanlar ilgili ilçe belediyelerine devredilmiştir. Geçmiş dönemlere ait belediyemiz yetki ve sorumluluk alanı dışında kalan ilan ve reklam vergilerinin yeni kurulan ilgili ilçe belediyeleri tarafından tarh, tahakkuk ve tahsil edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

İlan reklam vergisi beyan ve alacaklarının aktarılmaması durumunda yeni kurulan ilçe belediyelerinin yetki ve sorumluluk alanlarında bulunan işyerlerine ait yeniden beyan alması durumunda hem mükellef hem de belediye personeli açısından zaman sıkıntısı yaratacağı değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak;

6360 sayılı kanun kapsamında kurulan Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu, 03.03.2014 tarih 1807 sayılı karar ile Emlak Vergisi, Çevre Temizlik Vergisi, İlan ve Reklam Vergisi alacaklarını devretmiştir. Yapılan devrin 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu çerçevesinde yetki, görev ve sorumluluk alanları dikkate alınarak yapıldığı, 6360 sayılı yasada Emlak Vergisi, Çevre Temizlik Vergisi, İlan ve Reklam Vergisi v.b vergilerin devredilemeyeceğine dair herhangi bir açık hüküm içermediği değerlendirilerek söz konusu Komisyon kararı uygulanmıştır.

Emlak, çevre temizlik ve ilan reklam (yetki ve sorumluluk alanı dışındaki) vergisi ilgili mevzuatındaki hükümlere göre büyükşehir belediyesi gelirleri içerisinde yer almayıp ilçe belediyelerinin tarh, tahakkuk ve tahsilât yetkisi verilen gelirlerdir. Ayrıca ilgili vergilerin tarh, tahakkuk ve yersiz veya fazla tahsilâta ilişkin iş ve işlemleri içeren beyan dosyaları ve 6360 sayılı Kanunun Geçici 1.Maddesinin 7. Fıkrası gereği Komisyon kararıyla bu işleri yürüten personeller ilgili ilçe belediyelerine devrolunmuştur.

Bununla beraber hem ilgili vergilerin tarh, tahakkuk, eksiltme ve ret-iade işlemlerini yapabilmek için gerekli olan beyan dosyaları ve bilgi/donanıma sahip personel devredilmiş olmasından dolayı hem de büyükşehir belediyesince ve ilçe belediyesince ayrı ayrı vergilerin tarh, tahakkuk ve tahsil edilmesi vergilerde mükerrer tarh, tahakkuk ve tahsilât yapılması gibi nedenlerle karmaşa yaşanarak vatandaşın(mükellefin) mağdur edilmesine ayrıca kurumların

itibar kaybetmesine sebebiyet verecektir.

Belediyemiz alacakları tüm ferileri ile birlikte ilçe belediyelerine devredilmesi sonucu tahsil karmaşıklığının da önüne geçilmiştir. Nitekim mahalli idareler seçimlerinin ardından il belediyesinden büyükşehir belediyesine dönüşen belediyemiz ve yeni kurulan ilçe belediyelerinin vermiş olduğu kamu hizmetlerinde hiç bir aksama ve görev-yetki karmaşasından kaynaklı vatandaş mağduriyeti yaşanmamıştır. Aktarılan vergi kayıtları sistem üzerinden de ilçe belediyelerine aktarımı yapılmış ve ilgili ilçe belediyeleri tarafından takip ve tahsili yapılmakta olup herhangi bir kamu zararı oluşturulmamıştır.

Ayrıca bulguda bahsi geçen 1.000.000,00-TL, 2015 yılı Sayıştay denetim bulgusuna ilişkin olarak tahsil edilmeyip, Denizli Valiliği Mahalli İdareler Müdürlüğü'nün 08.04.2014 tarih 48197666-000/3012 sayılı yazısına istinaden tahsil edilmiştir.” denilmiştir.

Sonuç olarak idare cevabında, Denizli İl Belediyesinin büyükşehir belediyesine dönüştürülmesinden sonra, bulguya konu edilen vergilere ilişkin olarak tarh, tahakkuk ve tahsil yetkisinin ilçe belediyelerine geçtiği vurgulanmaktadır. Dolayısıyla dönüşümden önceki tarihlerde tarh ve tahakkuk edilerek idare lehine gelir kaydedilen ve alacak haline gelen vergilerin, ilgili ilçe belediyelerince tahsil edilerek bu idarelerin geliri sayılması gerektiği ifade edilmektedir. Ayrıca, 6360 sayılı Kanunun emlak vergisi, çevre temizlik vergisi ve ilan ve reklam vergisinin devredilemeyeceğine dair herhangi bir açık hüküm içermediği; bu nedenle devrin gerçekleşebileceği yönünde değerlendirmede bulunulduğu belirtilmektedir.

Denizli İl Belediyesinin Büyükşehir Belediyesine dönüşümüyle birlikte bahsi geçen vergilere ilişkin olarak vergilendirme yetkisini kullanacak idarelerde değişiklik olsa da; bulguya konu edilen alacaklar, 2014 yılının Mart ayına kadar olanlar ile 2013 ve daha önceki yıllara ilişkin olarak İl Belediyesi döneminde tarh ve tahakkuku tamamlanan alacaklardır. Dolayısıyla Bulguda, Büyükşehir Belediyesine dönüşümden itibaren vergilendirme yetkisinin kimde olacağına ilişkin bir tereddüde yer verilmemiştir. Bulgunun konusu, dönüşümden itibaren vergilendirme yetkisinin kimde olacağı değil; yetkili olmadıkları dönemde tarh ve tahakkuku tamamlanarak alacak haline dönüşen vergilerin, ilgili ilçe belediyelerinin geliri sayılamayacağıdır.

Denizli İl Belediyesi döneminde gerçekleştirilen yatırımlar ile yapılan borçlanmalar, ilgili döneme ilişkin gelirler dikkate alınarak bütçeleştirilmiştir. Dolayısıyla, yatırımlara ve borçlara ilişkin ödemeler aynı oranda devredilmeksizin sadece alacakların devredilmesi

bütçeleme ilkeleri ile uyumlu olmayacaktır. Bu hususu göz önünde bulunduran Kanun koyucu ilgili komisyonlara, tüzel kişiliği kaldırılan belediyelerin alacaklarının borçlarıyla birlikte devri yönünde yetki verirken; dönüştürülen belediyelerin alacak ve borçlarının devrine ilişkin yetki vermemiştir.

6360 sayılı Kanun devir, tasfiye ve paylaşırma komisyonlarının yetkilerini tek tek sıralayacak belirlemiştir. Dolayısıyla idarenin, Kanunda vergilerin devredilemeyeceğine dair herhangi bir açık hükmün bulunmamasından hareketle, alacakların devredilebileceği yönündeki değerlendirmesi yerinde değildir.

Dolayısıyla, il belediyesinin büyükşehir belediyesine dönüşüm sürecinde tabloda yer verilen vergi alacaklarının merkez ilçe belediyelerine devredilmesi mevzuata aykırılık teşkil etmektedir

BULGU 4: İlçe Belediyelerince Tahsil Edilen Otopark Bedellerinin Büyükşehir Belediyesine Aktarılmaması

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinde büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları arasında yolcu ve yük terminalleri, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işletmek veya ruhsat vermek sayılmıştır.

Aynı Kanunun 27'nci maddesinde düzenlenen; *“İmar mevzuatı uyarınca belediyelerin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirler tahsil tarihinden itibaren kırk beş gün içinde büyükşehir belediyesine aktarılır. Büyükşehir belediyeleri bu geliri tasdikli plan ve beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge ve genel otoparkların inşasında kullanır. Bu gelirler bu fıkrada belirtilen amaç dışında kullanılamaz.”* amir hükmünün de açıkça belirttiği gibi ilçe belediyelerinin, Otopark Yönetmeliği'ne göre tahsil ettikleri otopark gelirlerini, tahsil tarihinden itibaren kırk beş gün içinde büyükşehir belediyelerine, aktarma yükümlülükleri vardır.

Yapılan incelemelerde, Denizli Büyükşehir Belediyesinin ilçe belediyelerine gönderdiği, 15.12.2016 tarih 77709144-622.01-3947-6222/E.26957 sayılı yazısında otopark gelirlerinin zamanında aktarılmadığının tespit edildiğini ve ilgili gelirlerin aktarılması gerektiğini belirtmesine rağmen, bir kısım ilçe belediyelerinin otoparkla ilgili elde ettikleri gelirlerini, Büyükşehir Belediyesine ya düzenli olarak göndermediği ya da hiç göndermediği tespit edilmiştir.

Söz konusu tespiti ilişkin tablo aşağıda gösterilmiştir;

Tablo 7: Aktarılan ve Aktarılması Gereken Otopark Bedellerine İlişkin Tablo

İdare	2016 Yılında Aktarılması Gereken(TL)	2016 Yılında Aktarılmış Olan(TL)
Buldan Belediyesi	105.980,00	0,00
Çivril Belediyesi	156.520,00	76.140,00
Güney Belediyesi	15.120,00	0,00
Kale Belediyesi	110.880,00	67.760,00
Merkezefendi	3.204.481,92	2.140.661,55
Sarayköy Belediyesi	165.640,00	4.290,00
Serinhisar Belediyesi	99.595,51	0,00
Toplam	3.858.217,43	2.288.851,55

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 23'üncü maddesinde;

“Büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşları ile ilçe belediyeleri; tahsil ettikleri vergiler ve benzeri malî yükümlülüklerden birbirlerine ödemeleri gereken paylar zamanında yatırmadıkları takdirde, ilgili belediye veya bağlı kuruluşun talebi üzerine söz konusu tutar, İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılır. Gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden, ilgili ilçe belediye başkanı ve sayman şahsen sorumludur. Bu fıkra hükmü, ilçe ve ilk kademe belediyeleri hesabına yapılacak her türlü aktarmaları zamanında yapmayan büyükşehir belediye başkanı, bağlı kuruluş genel müdürleri ve saymanları hakkında da uygulanır.” denilmiştir.

İlçe belediyeleri tarafından hiç veya düzenli olarak aktarılmayan otopark gelirleri için, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 23'üncü maddesi hükmünün işletilmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen belediyelerden Çivril Belediyesi 31.01.2017 ve 29.03.2017 tarihinde, Serinhisar Belediyesi 10.01.2017 tarihinde döneme ait otopark bedellerini yatırdıkları tespit edilmiştir.

Buldan, Güney, Kale, Sarayköy ve Merkezefendi Belediyelerine otopark bedellerinin yatırılması ile ilgili ihtar yazısı yazılmış olup Buldan Belediyesi 12.05.2017 tarihinde, Sarayköy Belediyesi 10.05.2017 tarihinde, Merkezefendi Belediyesi 23.05.2017 tarihinde ilgili tutarları

belediyemiz hesabına yatırmıştır.

Otopark bedelini yatırmayan Güney ve Kale Belediyelerine 5216 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 23. maddesine istinaden gerekli takip işlemi yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare, otopark bedelini yatırmayan Güney ve Kale Belediyelerine 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu' nun 23 üncü maddesine istinaden gerekli takip işlemi yapacağını belirtmiş dolayısıyla söz konusu bulguya iştirak etmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Bazı Taşınmazların İhale Konusu Edilmeyerek Ecrimisil Karşılığında Kullandırılması

İdareye ait bazı taşınmazların ihale yolu ile kiraya verilmeyip, 2014 yılından beri ecrimisil karşılığında kullandırıldığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun “Ecrimisil ve Tahliye” başlıklı 75'nci maddesinde, taşınmaz malların gerçek ve tüzel kişilerce işgali üzerine fuzuli şağilden ecrimisil isteneceği, ecrimisil talep edilebilmesi için ise idarelerin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmeyeceği ve fuzuli şağilin kusurunun da aranmayacağı belirtilmiştir.

Söz konusu mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere ecrimisil, bir gelir kalemi olmayıp, idare taşınmazının gerçek veya tüzel kişilerce işgal edilmesinden dolayı işgalci tarafından ödenmesi gereken bir tazminattır ve asıl itibarıyla ecrimisilden kasıt, gelir elde etmek değildir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı ifade edilmiştir. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesine göre, işgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilmek zorundadır. Bu bakımdan söz konusu taşınmazlar için önce tahliye ve sonrasında da ihale marifetiyle kiraya verme işlemlerinin yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2886 sayılı Devlet İhale Kanununun “Ecrimisil ve Tahliye” başlıklı hükmünün uygulamasında yasal gereğin yerine getirilmesinin sağlanması için çalışılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak İdare, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu' nun "Ecrimisil ve Tahliye" başlıklı hükmünün uygulamasında yasal gereğin yerine getirilmesinin sağlanması için çalışılacağından bahsetmiş olup söz konusu bulguya iştirak etmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Kent Mobilyalarının Devlet İhale Kanunu'nun 51/g Maddesine Göre Kiralanması

Denizli Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 19.04.2016 tarih ve 553 sayılı kararı ile 10 yıl süre ile kiralanması için encümene yetkisi verilen Kent Mobilyaları ile ilgili olarak yapılan incelemede, encümenin söz konusu taşınmaz niteliğindeki hakkı 2886 sayılı Kanun'un 51/g maddesine göre kiraladığı görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 2'nci maddesi;

"Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır.

36'ncı maddesi;

"Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır.

51/g maddesi;

"Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi,..."

Hükümlerine yer vermiştir.

Yukarıdaki Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; ihalede açıklık ve rekabetin sağlanmasının, Kanun'un temel ilke ve prensiplerinden olduğu ve bu ilke ve prensibin gereği olarak, Kanun'un 36'ncı maddesi hükmünde yer alan Kapalı Teklif Usulünün "Esas" usul, diğer usullerin ise belirli şartlar dahilinde uygulanacak istisnai usuller mahiyetinde olduğu anlaşılmaktadır.

Kaldı ki; yukarıda zikredilen kiralama işine ait ihalenin, Kanunun 51/g maddesi kapsamında pazarlıkla yapılması mümkün değildir. Zira, 51/g maddesi; Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisine izin vermekte ve dolayısıyla Belediyelerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlar

için – söz konusu hüküm doğrultusunda – pazarlık ihalesi yapılması mümkün görünmemektedir.

Her ne kadar, 2886 sayılı Kanun'un “Kapsam” başlıklı 1' inci maddesi; belediyelerin alım, satım, yapım, kira, hizmet trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanundaki yazılı hükümlere göre yürütüleceği belirtilmişse de, "Devletin özel mülkiyetindeki" ve "Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler" ifadelerinden; Belediyelerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazların değil, bilakis Hazineye ait olan taşınmazların tarif edildiği hususu aşikârdır.

Nitekim Danıştay 13' üncü Dairesinin 21.10.2008 tarih ve E:2007/4476, K: 2008/6874 sayılı Kararında; “Belediyenin mülkiyetindeki taşınmazın, 2886 sayılı Kanun'un 51. maddesinin (g) bendi uyarınca, pazarlık usulü ile turizm amaçlı tesis yapılmak ve işletilmek üzere mülkiyetten gayri ayni hak tesis edilmek suretiyle, (daimi ve sürekli üst hakkı kurulmak suretiyle) 30 yıllığına kiralanmasına ilişkin belediye encümeni kararını, belediyelere ait taşınmazların "devletin özel mülkü" ve "devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yer" lerden olmadığı, bu nedenle 2886 sayılı yasa'nın 51/g maddesi kapsamında kiralanmasının, trampasının ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi yoluyla devrinin, olanaklı olmadığı gerekçesiyle, iptal eden mahkeme kararının hukuka uygun olduğu” hususu hüküm altına alınmıştır.

Öncelikle, 5393 sayılı Belediye Kanunu uyarınca Belediye; belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip olan ve “Devlet” tüzel kişiliğinden ayrı bir kamu tüzel kişiliğini ifade etmektedir. Bu nedenle, Belediyelerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazların “Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malları” ile “Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler” kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmaktadır.

2886 sayılı Kanun'un 74'üncü maddesi gereğince, Hazinenin özel mülkiyetindeki yerlerin satışı, kiraya verilmesi, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi esasları Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelik ile belirlenecektir.

Söz konusu madde kapsamında yayımlanmış olan Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik'in “Amaç” başlıklı 1'inci maddesinde; Yönetmelik'in amacının, Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, trampası, arsa veya kat karşılığı inşaat yaptırılması, kiraya verilmesi, ön izin verilmesi ve üzerlerinde irtifak hakkı kurulması, Devletin

hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi, ön izin ve kullanma izni verilmesi ile ecrimisil ve tahliye işlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde ise;

“f) *Hazine: Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri açısından Devlet tüzel kişiliğinin adını,*

g) Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmaz: Tapuda Hazine adına tescilli taşınmazları,

ğ) Hazine taşınmazı: Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri” ifade etmektedir.

Ayrıca, 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında KHK'nın 13'üncü maddesi ile Milli Emlak Genel Müdürlüğünün;

“a) *Hazinenin özel mülkiyetinde ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmaz malların yönetimine ilişkin hizmetleri, gerektiğinde diğer kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yaparak yürütmek,*

b) Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, kiralanması, trampası ve üzerinde sınırlı aynî hak tesisi, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve bu yerler için gerekli görülen hallerde kullanma izni verilmesi işlemlerini yapmak” görevleri arasında sayılmak suretiyle düzenleme yapıldığından bahse konu husus açıkça teyit edilmektedir.

Yukarıda izah edilen gerekçeler karşısında Kent Mobilyalarının 10 Yıl Süreyle Kiralanması işine ait ihalenin 2886 sayılı Kanun hükümlerine aykırı hareket edilmek suretiyle gerçekleştirildiği kanaatine varılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Büyükşehir Belediye Meclisinin 19.04.2016 tarih ve 553 sayılı kararı ile kent mobilyaları 10 yıl süre ile kiraya verilmesi onaylanması üzerine Belediyemizce aşağıda belirtilen değerlendirmelere dayanılarak 2886 sayılı Kanunun 51/g maddesine göre yapılan ihale suretiyle işletmesi kiraya verilmiştir.

1. 2886 Sayılı Kanunun 51/g maddesine göre ihale yapılabilecek haller; Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi işlemleri esasen 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre yürütülmektedir. Kanunun 51/g bendine kiralamalarda;

a. Taşınmazın kullanılma özelliği nedeniyle bu şekilde ihaleyi gerektirmesi,

b. Daha çok İdare yararının bulunması,

c. İşin ivedilik göstermesi, hususlarından en az birinin bulunması gerekmektedir. Turizm yatırımı yapılacak yerler, bedîi değeri (eşsiz güzellikte-eşi benzeri olmayan) olan taşınmazlar ve ziraata elverişli olmayan yerler, kayalar, tepeler, dağlar ve onlardan çıkan kaynaklar gibi menfaati umuma ait malların işletilmesi kullanılması konulu taşınmazlar Kanununun 51/g maddesine göre pazarlıkla kiraya verilebilmektedir.

2. Belediye Malları ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler hakkında Kanunlardaki Hükümler;

a.Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin ne olduğu Türk Medeni Kanununun 715. maddesinde; “sahipsiz yerler ile yararı kamuya ait olan mallar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır” şeklinde açıklanmıştır.

b.2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümlerinin (ecrimisil ve tahliye) belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı” belirtilerek Belediye mallarına bir tür Devlet malı statüsü imtiyazı verilmiştir.

c.Kadastro Kanununun 16. maddesinde de “kamunun ortak kullanılmasına veya bir kamu hizmetinin görülmesine ayrılan yerlerle Devletin hüküm ve tasarrufunda bulunan sahipsiz yerler” kamu malları olarak belirtilmiştir.

d.5393 Sayılı kanunun 15. maddesindeki Belediyenin yetkileri ve imtiyazlarında “Belediye mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılacağı hükmü ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümlerinin (ecrimisil ve tahliye) belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağını” belirtilmiş olması, Belediye mallarının devletin hüküm ve tasarrufunda olduğunu göstermektedir.

3. İhalenin 2886-51/g maddesine göre yapılmasının diğer sebepleri; 27.04.2016 tarih ve 2678 sayılı “Onay Belgesinde” ve 27.04.2016 tarih ve 1209 sayılı Encümen Kararında yazıldığı üzere; taşınmazın kullanılma özelliği nedeniyle bu şekilde ihaleyi gerektirdiği onay belgesinde ve Encümen kararında şöyle belirtilmiştir. Denizli Büyükşehir Belediyesi İlan, Reklam ve Tanıtım Yönetmeliğinde; reklam, ticari tanıtım levhaları ve ilanlarda; sağlık yönünden zararlı, reklamı kanunla yasaklanmış maddeler, genel ahlak kurallarına aykırı görüntüler, korku ve batıl inançları içerecek, toplumun acıma duygularını istismar edecek şekilde, ifadeler veya görüntülerin kullanılmaması, Hükümet, Bakanlıklar veya Milli Güvenlik ve Genel Ahlak yönünden konulan ilke ve uygulamalara uyulması, dil, ırk, cinsiyet, din ve mezhep üzerine dayalı ayrımcılık yapılmaması, şiddet hareketlerine yol açıcı, destekleyici ve

özendirici unsurlar içermemesi ve Türk dilinin ve Türkçe sözcüklerin kullanılması zorunlu tutulmuştur. Belediyemize ait kent mobilyalarında yapılan ilan ve reklamların yönetmeliğe uygunluğunun “geç kalınmaksızın” takip ve denetlenmesinde karşılaşılan problemlerin önlenmesi adına, kent mobilyaların, Kanunun 51/g maddesine göre pazarlıkla kiraya verilmesinde kamu yararı, İdare yararı ve zaruret görülmüştür.” denilmektedir.

Sonuç olarak 2886 sayılı Kanunun “Kapsam” başlıklı 1 inci maddesi; belediyelerin alım, satım, yapım, kira, hizmet trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanundaki yazılı hükümlere göre yürütüleceği belirtilmişse de, 51 (g) maddesindeki "Devletin özel mülkiyetindeki" ve "Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler" ifadelerinden; Belediyelerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazların değil, Hazineye ait olan taşınmazların anlaşılması gerekmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu uyarınca Belediye; belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip olan ve “Devlet” tüzel kişiliğinden ayrı bir kamu tüzel kişiliğini ifade etmektedir. Bu nedenle, belediyelerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazların “Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malları” ile “Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler” kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı anlaşılmaktadır.

Kanun koyucu 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’ nun 75 inci maddesi hükümlerinin (ecrimisil ve tahliye) belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağını belirtmiştir. Bu maddeden anlaşılması gereken, belediye taşınmazlarının devlet malı olmadığı, sadece devlet malı statüsü imtiyazı verildiğidir. Bu itibarla, belediyelerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazların “Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malları” ile “Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler” kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****DENİZLİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 2016 YILI BİLANÇOSU**

AKTİF HESAPLAR		2016 YILI	PASİF HESAPLAR		2016 YILI
I	DÖNEN VARLIKLAR	231.511.029,19	III	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	53.953.541,86
A	Hazır Değerler	25.291.025,19	A	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	0,00
1	Kasa Hesabı	0,00	1	Banka Kredileri Hesabı	0,00
2	Alınan Çekler Hesabı	0,00	2	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	0,00
3	Banka Hesabı	23.921.212,43	3	Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı	0,00
4	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabı	0,00	4	Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı	0,00
5	Proje Özel Hesabı	884.000,00	B	Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	0,00
6	Döviz Hesabı	0,00	1	Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabı	0,00
7	Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)	0,00	C	Faaliyet Borçları	27.057.065,75
8	Diğer Hazır Değerler Hesabı	0,00	1	Bütçe Emanetleri Hesabı	27.057.065,75
9	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	485.812,76	2	Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı	0,00
B	Menkul Kıymet Ve Varlıklar	0,00	D	Emanet Yabancı Kaynaklar	10.224.435,79
1	MENKUL VARLIKLAR HESABI	0,00	1	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	4.348.722,50
2	DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI	0,00	2	Emanetler Hesabı	5.875.713,29
C	Faaliyet Alacakları	33.144.192,72	E	Alınan Avanslar	0,00
1	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	3.710.651,03	1	Alınan Sipariş Avansları Hesabı	0,00
2	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	26.962.812,70	2	Alınan Diğer Avanslar Hesabı	0,00
3	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar	1.264.753,72	F	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	2.659.466,29
4	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hs.	1.205.975,27	1	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	1.900.537,89
5	Diğer Faaliyet Alacakları	0,00	2	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	700.212,45
D	Kurum Alacakları	0,00	3	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına	58.563,11
1	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	0,00	4	Kamu İdareleri Payları Hesabı	152,84
2	Takipteki Kurum Alacakları Hesabı	0,00	5	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya	0,00
E	Diğer Alacaklar	213.685,51	G	Borç Ve Gider Karşılıkları	14.012.574,03
1	Kişilerden Alacaklar Hesabı	213.685,51	1	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	13.912.574,03
F	Stoklar	11.673.274,11	2	Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları	100.000,00

				Hesabı	
1	İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	11.673.274,11	H	Gelecek Aylara Ait	0,00
2	Ticari Mallar Hesabı	0,00	1	Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı	0,00
3	Diğer Stoklar Hesabı	0,00	2	Gider Tahakkukları Hesabı	0,00
G	Ön Ödemeler	854.467,52	I	Diğer Kısa Vadeli Y	0,00
1	İş Avans Ve Kredileri Hesabı	0,00	1	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı	0,00
2	Personel Avansları Hesabı	0,00	2	Sayım Fazlaları Hesabı	0,00
3	Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı	854.467,52	3	Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0,00
4	Akreditifler Hesabı	0,00	IV	Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	729.377.346,66
5	Mahsup Dönemine Aktarılan Avans Ve	0,00	A	Uzun Vadeli İç Mali	479.729.427,55
6	Proje Özel Hesabından Verilen Avans Ve	0,00	1	Banka Kredileri Hesabı	479.729.427,55
7	Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları	0,00	2	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	0,00
H	Gelecek Aylara Ait Varlıklar	0,00	3	Tahviller Hesabı	0,00
1	Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı	0,00	4	Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı	0,00
I	Diğer Dönen Varlıklar	160.334.384,14	B	Uzun Vadeli Dış Mali	19.302.892,30
1	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	160.334.384,14	1	Dış Mali Borçlar Hesabı	19.302.892,30
2	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı	0,00	C	Diğer Borçlar	42.192,90
3	Sayım Noksanları Hesabı	0,00	1	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	42.192,90
II	Duran Varlıklar	2.964.571.982,47	2	Kamuya Olan Ertilenmiş Veya	0,00
A	Menkul Kıymet Ve Varlıklar	0,00	D	Alınan Avanslar	0,00
1	Menkul Varlıklar Hesabı	0,00	1	Alınan Sipariş Avansları Hesabı	0,00
2	Diğer Menkul Kıymet Ve Varlıklar Hesabı	0,00	2	Alınan Diğer Avanslar Hesabı	0,00
B	Faaliyet Varlıkları	38.398.164,88	E	Borç Ve Gider Karş	23.920.854,89
1	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	37.610.800,09	1	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	23.520.854,89
2	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar	787.364,79	2	Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları Hesabı	400.000,00
3	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	0,00	F	Gelecek Yıllara Ait	206.381.979,02
C	Kurum Alacakları	14.000.000,00	1	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı	478.833,06
1	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	14.000.000,00	2	Gider Tahakkukları Hesabı	205.903.145,96
D	Mali Duran Varlıklar	78.836.432,79	G	Diğer Uzun Vadeli	0,00
1	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler	45.864.185,24	1	Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı	0,00
2	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan	40.509.747,55	V	Özkaynaklar	2.412.752.123,14
3	Sermaye Taahhütleri Hesabı (-)	-7.537.500,00			
E	Maddi Duran Varlıklar	2.833.268.792,74	A	Net Değer Hesabı	2.573.412.683,74
1	Arazi Ve Arsalar Hesabı	2.418.435.894,67	1	Net Değer Hesabı	2.573.412.683,74

T.C. Sayıştay Başkanlığı

2	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	81.810.535,02	B	Yeniden Değerleme	0,00
3	Binalar Hesabı	141.844.464,70	1	Yeniden Değerleme Farkları Hesabı	0,00
4	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	23.112.853,17	C	Geçmiş Yıllar Faaliyet	55.345.104,14
5	Taşıtlar Hesabı	94.365.124,12	1	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	55.345.104,14
6	Demirbaşlar Hesabı	14.143.587,48	D	Geçmiş Yıllar Olum	-119.329.817,58
7	Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı	0,00	1	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-119.329.817,58
8	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-84.037.308,08	E	Dönem Faaliyet Sonuçları	-96.675.847,16
9	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	143.073.587,26	1	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	0,00
10	Yatırım Avansları Hesabı	520.054,40	2	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı	-96.675.847,16
F	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00			
1	Haklar Hesabı	18.042.000,06			
2	Özel Maliyetler Hesabı	0,00			
3	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-18.042.000,06			
G	Gelecek Yıllara Ait	0,00			
1	Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı	0,00			
H	Diğer Çeşitli Duran Varlıkları	68.592,06			
1	Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran	1.651.887,86			
2	Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı	0,00			
3	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-1.583.295,80			
	AKTİF TOPLAM	3.196.083.011,66		PASİF TOPLAM	3.196.083.011,66
9	Nazım Hesaplar	636.622.276,32	9	Nazım Hesaplar	636.622.276,32
90	Ödenek Hesapları	0,00	90	Ödenek Hesapları	0,00
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	0,00	900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	0,00
901	Bütçe Ödenekleri Hesabı	0,00	901	Bütçe Ödenekleri Hesabı	0,00
905	Ödenekli Giderler Hesabı	0,00	905	Ödenekli Giderler Hesabı	0,00
906	Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak	0,00	906	Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak	0,00
907	Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler	0,00	907	Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler	0,00
91	Nakit Dışı Teminatlar	70.758.670,97	91	Nakit Dışı Teminatlar	70.758.670,97
910	Teminat Mektupları Hesabı	70.758.670,97	910	Teminat Mektupları Hesabı	0,00
911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	0,00	911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	70.758.670,97
912	Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı	0,00	912	Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı	0,00
913	Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı	0,00	913	Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı	0,00
92	Taahhüt Hesapları	372.441.345,42	92	Taahhüt Hesapları	372.441.345,42
920	Gider Taahhütleri Hesabı	372.441.345,42	920	Gider Taahhütleri Hesabı	0,00
921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	0,00	921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	372.441.345,42
99	Diğer Nazım Hesaplar	193.422.259,93	99	Diğer Nazım Hesaplar	193.422.259,93

999	Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	0,00	999	Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	193.422.259,93
990	Kiraya Verilen Duran Varlıklar	193.422.259,93	990	Kiraya Verilen Duran Varlıklar	
	TOPLAM	636.622.276,32		TOPLAM	636.622.276,32
AKTİF GENEL TOPLAM			PASİF GENEL TOPLAM		
3.832.705.287,98			3.832.705.287,98		

DENİZLİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
2016 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

	Tutar
Giderin Türü	
Personel Giderleri	45.218.924,41
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	6.661.268,38
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	398.714.320,06
Faiz Giderleri	101.088.385,39
Cari Transferler	10.160.885,42
Sermaye Transferleri	100.000,00
Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	79.714.118,05
Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	2.823.079,18
Amortisman Giderleri	23.560.342,07
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	20.772.210,04
Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	2.321.637,81
Diğer Giderler	897.454,01
GİDERLER TOPLAMI	692.032.624,82
Gelirin Türü	
Vergi Gelirleri	13.620.374,34
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	128.623.383,31
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	7.734.157,55
Diğer Gelirler	390.049.818,13
Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	55.329.044,33
GELİRLER TOPLAMI	595.356.777,66
FAALİYET SONUÇLARI TOPLAMI	-96.675.847,16

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>